

Valsts sociālās
apdrošināšanas
aģentūra

Minimālo VSAOI veikšana un aprēķins no 2021. gada 1. jūlija

Tēmas

1

Kas ir minimālās
sociālās
apdrošināšanas
obligātās
iemaksas

2

Kam un kuros
gadījumos būs
jāveic minimālās
iemaksas

3

Kuros gadījumos
nebūs
jāveic minimālās
iemaksas

4

Kad un kam VSAA
aprēķinās un
reģistrēs minimālās
iemaksas

Kā par to uzzinās
nodokļa maksātājs

5

Kā VSAA aprēķinās
Piemēri

1

Kas ir minimālās sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

- Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (minimālās iemaksas) ir obligāts maksājums, ko par katru personu veic vismaz no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.
- Minimālais iemaksu objekts ceturksnī ir 1500 eiro vai 500 eiro mēnesī.
- Ieviestas no 2021. gada 1. jūlija.

2

Kam un kuros gadījumos būs jāveic minimālās iemaksas

- Darba devējam, ja darba ņēmēja kopējie VID deklarētie ienākumi ceturksnī ir mazāki par 1500 eiro.
- Darba devējam, ja darba ņēmējs vienlaikus ir pašnodarbinātais un viņa kopējie VID deklarētie ienākumi ceturksnī ir mazāki par 1500 eiro.
- Personai, kura ir tikai pašnodarbinātā un tās VID deklarētie ienākumi ceturksnī ir mazāki par 1500 eiro, un VID nav iesniegts iesniegums, ka tiks gūts mazāks ienākums.
- MU nodokļa maksātājiem, kuriem VID deklarētais apgrozījums ceturksnī ir mazāks par 1500 eiro un VID nav iesniegts iesniegums, ka apgrozījums būs mazāks.

3

Kuros gadījumos nebūs jāveic minimālās iemaksas

- Pašnodarbinātajam, kurš vienlaikus ir darba ņēmējs, neatkarīgi no ienākumu apmēra ceturksnī, jo, ja ienākumi būs mazāki, piemaksa būs jāveic darba devējam.
- Par attaisnotajiem periodiem (piem., bērna kopšanas atvaļinājuma laikā, darbnespējas laikā u.c.)
- Ja nodokļa maksātājs atbilst kādai no izņēmuma kategorijām, kuras noteiktas ar likumu.

3

Kuros gadījumos nebūs jāveic minimālās iemaksas

Attaisnotie periodi

Minimālās iemaksas neaprēķinās proporcionāli par tām taksācijas gada kalendāra dienām, kurās:

- darba ņēmējs atrodas atvaļinājumā bez darba algas saglabāšanas;
- darba ņēmējs atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, un par tām kalendāra dienām, kurās darba ņēmējam (bērna tēvam) ir piešķirts atvaļinājums sakarā ar bērna piedzimšanu;
- pašnodarbinātais negūst ienākumus, jo kopj bērnu vecumā līdz 2 gadiem;
- ir pārejoša darbnespēja, grūtniecības un dzemdību atvaļinājums, ja par šiem periodiem ir izsniegta darbnespējas lapa.

3

Kuros gadījumos nebūs jāveic minimālās iemaksas

Izņēmuma kategorijas

Obligātās minimālās iemaksas nebūs jāveic par:

- personu, kura ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, vai kurai ir piešķirta valsts vecuma pensija (tai skaitā priekšlaicīgi);
- personu ar I un II grupas invaliditāti;
- personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts bērns, kas nav sasniedzis triju gadu vecumu;
- personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēti trīs vai vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam vai līdz 24 gadu vecumam, no kuriem vismaz viens ir jaunāks par septiņiem gadiem, kamēr bērns turpina vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iegūšanu;
- personu, kuras pašas vai laulātā algas nodokļu grāmatiņā ir reģistrēts nepilngadīgs bērns, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir atzīts par personu ar invaliditāti;
- notiesāto, kas tiek nodarbināts brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā;

3

Kuros gadījumos nebūs jāveic minimālās iemaksas

Izņēmuma kategorijas

Obligātās minimālās iemaksas nebūs jāveic par:

- personu līdz 24 gadu vecumam, kura mācās vispārējās, profesionālās, augstākās (pilna laika studijās) vai speciālās izglītības iestādē, izņemot laiku, kad attiecīgā persona ir pārtraukusi mācības vai studijas;
- personu, kuru nodarbina darba devējs, kas reģistrēts Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā;
- personu, kura ir pakļauta sociālās atstumtības riskam un kuru nodarbina darba devējs, kam piešķirts sociālā uzņēmuma statuss;
- personu, kura sniedz valsts finansētu pavadonā (bērnā līdz 18 gadu vecumam) vai asistenta pakalpojumu vai pašvaldības finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam, vai Eiropas Savienības politiku instrumentu projekta ietvaros finansētu aprūpes pakalpojumu bērnam līdz 18 gadu vecumam;
- laiku, kurā pašnodarbinātajam ir pārtraukta saimnieciskā darbība.

3

Kuros
gadījumos
nebūs
jāveic
minimālās
iemaksas

Izņēmuma kategorijas

Minimālo obligāto iemaksu objektu nepiemēro:

- sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājam;
- iekšzemes darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka;
- ārvalstu darba ņēmējam pie darba devēja ārvalstnieka.

4

Kad un kam VSAA aprēķinās un reģistrēs minimālās iemaksas Kā par to uzzinās nodokļa maksātājs

VSAA:

KAD - pirmo reizi par 2021. gada 3. ceturksni aprēķinās minimālās iemaksas 2021. gada decembrī (līdz 20.decembrim).

KAM:

- tiem darba devējiem, kuru darbiniekiem kopējie VID deklarētie ienākumi 2021. gada 3. ceturksnī ir mazāki par 1500 eiro;
- pašnodarbinātajiem, kuriem kopējie VID deklarētie ienākumi
- 2021. gada 3. ceturksnī ir mazāki par 1500 eiro un VID nav iesniegts iesniegums, ka tiks gūts mazāks ienākums;

! Netiks aprēķinātas par darbiniekiem un pašnodarbinātajiem, kuri atbilst kādai no izņēmuma kategorijām.

KO DARĪS:

- aprēķinās un reģistrēs VSAA informācijas sistēmā papildus aprēķinātos ienākumus katram nodokļa maksātājam;
- nosūtīs VID informāciju par piemaksājamo kopsummu, kas katram darba devējam un pašnodarbinātajam būs jāpiemaksā.

VID:

VID vienas darba dienas laikā pēc VSAA informācijas saņemšanas ar EDS starpniecību informēs darba devējus un pašnodarbinātos.

4

Kad un kam
VSAA aprēķinās
un reģistrēs
minimālās
iemaksas

Kā par to
uzzinās nodokļa
maksātājs

Kad jāsamaksā:

DARBA DEVĒJAM - līdz 2022. gada 23. martam ir pienākums veikt minimālās iemaksas par darba ņēmējiem un turpmāk līdz katram ceturksnim sekojošā trešā mēneša 23. datumam.

PAŠNODARBINĀTAJAM - ir tiesības līdz 2022. gada 23. martam veikt avansa maksājumu un turpmāk līdz katram ceturksnim sekojošā trešā mēneša 23. datumam.

**Pilna summa par 2021. gada II pusgadu jāveic līdz 2022. gada 23. jūnijam un turpmāk par iepriekšējo taksācijas gadu līdz nākamā gada 23. jūnijam.*

4

Kad un kam
VSAA aprēķinās
un reģistrēs
minimālās
iemaksas
Kā par to
uzzinās nodokļa
maksātājs

VSAA turpmāk:

Par 2021. gada 4. ceturksni

Par 2022. gada 1. ceturksni

Par 2022. gada 2. ceturksni

Par 2022. gada 3. ceturksni

Par 2022. gada 4. ceturksni

Līdz 2022. gada 20. martam

*Līdz 2022. gada 31. martam veic
pārrēķinu par 2021. gada II pusgadu.*

Līdz 2022. gada 20. jūnijam

Līdz 2022. gada 20. septembrim

Līdz 2022. gada 20. decembrim

Līdz 2023. gada 20. martam

*Līdz 2023. gada 31. martam veic
pārrēķinu par visu 2022. gadu.*

4

Kā VSAA aprēķinās

Kas tiks ņemts vērā:

- Darba ņēmējam – VID deklarētie darba ienākumi;
- Pašnodarbinātajam – VID deklarētie ienākumi;
- Autoratlīdzības saņēmējam – VID deklarētais autoratlīdzības apmērs;
- MU nodokļa maksātājam – VID deklarētais apgrozījums.

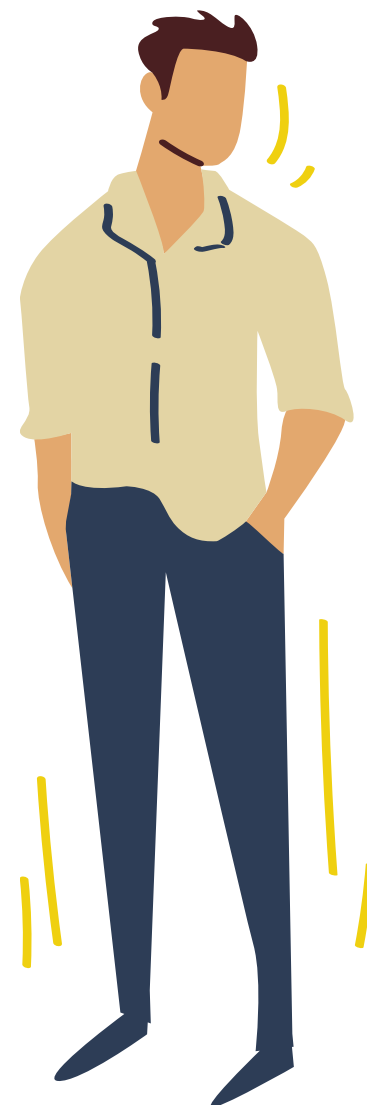
5

Kā VSAA aprēķinās

1. piemērs
"Vairāki darba
devēji"

1

Darba ņēmējs

4

Darba devēji

Darba devējs 1

Darba devējs 2

Darba devējs 3

Darba devējs 4

Aprēķinātā alga
3. ceturksnī

681

Aprēķinātā alga
3. ceturksnī

144

Aprēķinātā alga
3. ceturksnī

48

Aprēķinātā alga
3. ceturksnī

120

=

993

! Ienākumi kopā ceturksnī ir 993 eiro, jāpiemaksā no 507 eiro (1500- 993=507 eiro)

Katra darba devēja koeficienta aprēķins:

Darba devējs 1

 $681:993=$

0,686

Darba devējs 2

 $144:993=$

0,145

Darba devējs 3

 $48:993=$

0,048

Darba devējs 4

 $120:993=$

0,121

Jāsadala 507 eiro, no kuriem katram darba devējam būs jāpiemaksā sava daļa:

Darba devējs 1

$$507 \times 0,686 =$$

347,80

Darba devējs 2

$$507 \times 0,145 =$$

73,52

Darba devējs 3

$$507 \times 0,048 =$$

24,34

Darba devējs 4

$$507 \times 0,121 =$$

61,35

VSAOI aprēķins, cik katram darba devējam būs jāpiemaksā:

Darba devējs 1

$$347,80 \times 34,09\% =$$

118,57

Darba devējs 2

$$73,52 \times 34,09\% =$$

25,06

Darba devējs 3

$$24,34 \times 34,09\% =$$

8,30

Darba devējs 4

$$61,35 \times 34,09\% =$$

20,91

Piemaksājamo summu aprēķinu var pārbaudīt:

Par darba ņēmēju kopā no 507 eiro ir jāpiemaksā 172,84 eiro (507x34,09%).

! Saskaīta kopā aprēķinātās VSAOI katram darba devējam:

Darba devējs 1

Darba devējs 2

Darba devējs 3

Darba devējs 4

$$118,57 + 25,06 + 8,30 + 20,91 = 172,84$$

5

Kā VSAA
aprēķinās.

2. piemērs

"Darba ņēmējs un
pašnodarbinātais"

Ienākumi 3. ceturksnī pa mēnešiem kā
darba ņēmējam

$$200 + 300 + 200 = 700$$

Ienākumi 3. ceturksnī pa mēnešiem kā
pašnodarbinātajam

$$150 + 200 + 150 = 500$$

Kopā par darba ņēmēju un pašnodarbināto VSAOI
ceturksnī veiktas no ienākumiem 1200 eiro.

*! No starpības 300 eiro (1500-1200) VSAOI papildus būs jāveic
darba devējam 102,27 eiro (34,09% no 300)*

5

Kā VSAA
aprēķinās.

3. piemērs
"Pašnodarbinātais"

Pašnodarbinātajam VID deklarētais
ienākums 3. ceturksnī pa mēnešiem

$$600 + 300 + 500 = 1400$$

Summa, no kuras ir jāpiemaksā minimālās
iemaksas ir 100 eiro (1500-1400)

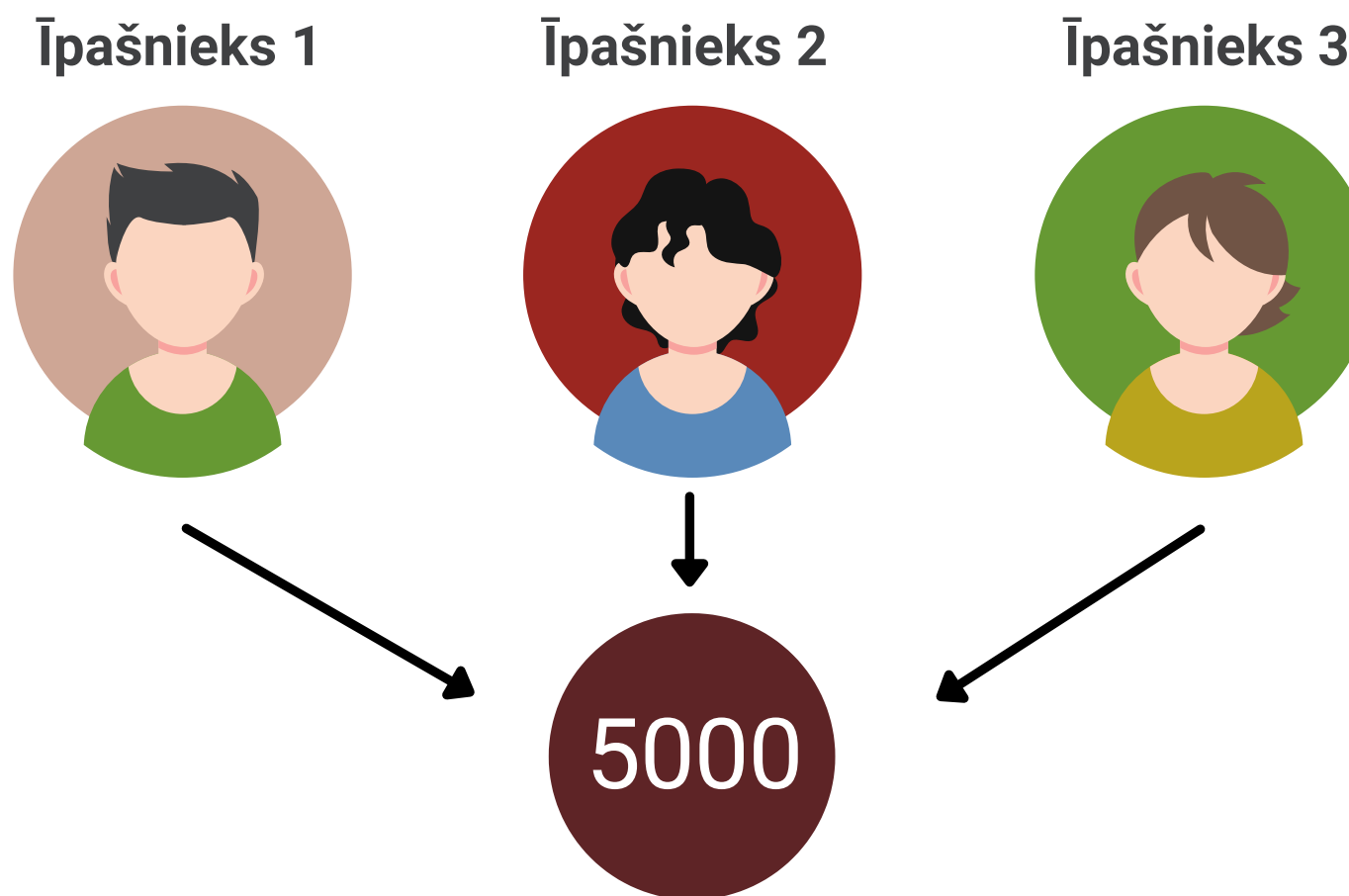
***! Tātad 3. ceturksnī papildus ir jāpiemaksā
VSAOI 10% pensiju apdrošināšanai
no 100 eiro, t.i. 10 eiro.***

5

Kā VSAA
aprēķinās.

4. piemērs
"Mikrouzņēmums"

MU ir trīs īpašnieki. MU deklarācijā ir norādīti katra īpašnieka ienākumi un MU kopējais apgrozījums 3. ceturksnī - 5000 eiro

Ja SIA, kas maksā MU nodokli, ir vairāki īpašnieki un MU nodokļa deklarācijā ir norādīti katra īpašnieka ienākumi pa mēnešiem un kopējais apgrozījums, VSAA aprēķinās katra īpašnieka apgrozījumu, ņemot vērā kopējo apgrozījumu 5000 eiro un katra īpašnieka ienākumus.

Piemēram, MU īpašnieku ienākumi pa mēnešiem 3. ceturksnī:

Īpašnieks 1

$$500 + 500 + 500 = 1500$$

Īpašnieks 2

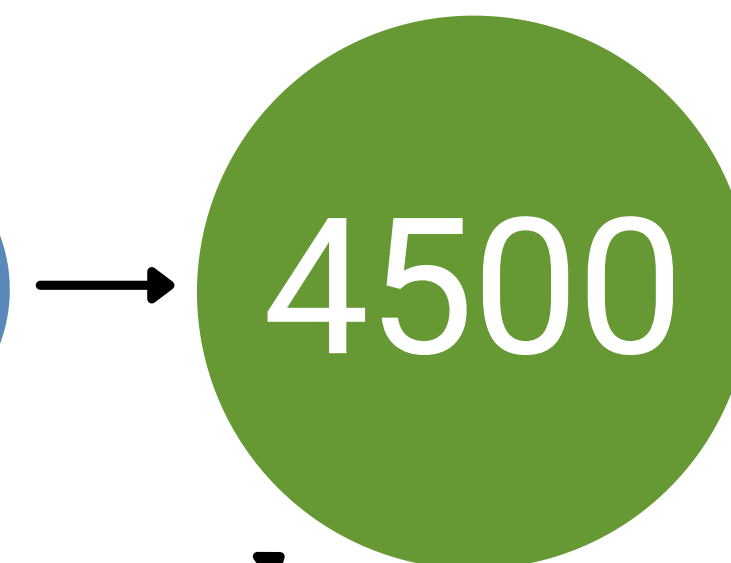

$$400 + 400 + 400 = 1200$$

Īpašnieks 3

$$600 + 600 + 600 = 1800$$

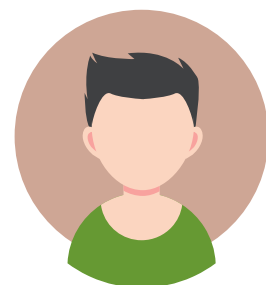

- Ienākumi visiem MU īpašniekiem ceturksnī kopā ir 4500 eiro.
- MU kopējais apgrozījums 5000 eiro.

1. Aprēķina koeficientu - $5000:4500=1,11111$

2. Pēc tam aprēķina katra MU īpašnieka apgrozījumu

Īpašnieks 1

$$1,11111 \times 1500 = 1666,67$$

Īpašnieks 2

$$1,11111 \times 1200 = 1333,33$$

Īpašnieks 3

$$1,11111 \times 1800 = 2000,00$$

Minimālās iemaksas tiks aprēķinātas, ņemot vērā katra MU īpašnieka apgrozījumu 3. ceturksnī.

Tātad šajā gadījumā tikai otrajam īpašniekam būs jāpiemaksā no 166,67 eiro (1500-1333,33) 10% pensiju apdrošināšanai, ja viņš VID nebūs iesniedzis iesniegumu.

Īpašnieks 2

! Ja visi trīs īpašnieki MU nodokļa deklarācijā būs norādījuši katra īpašnieka ienākumus pa mēnešiem **un arī katra īpašnieka apgrozījumu pa mēnešiem**, tad, aprēķinot minimālās iemaksas, tiks ņemts vērā katra īpašnieka apgrozījums, kāds būs norādīts MU nodokļa deklarācijā.